

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет
Центр заочної, дистанційної та вечірньої форм навчання
Кафедра управління імені Олега Балацького

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

_____ Ігор РЕКУНЕНКО

_____ 2024 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА
РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності: 073 «Менеджмент»
освітньо-професійної програми «Менеджмент»

на тему: Інформаційне забезпечення ефективного управління підприємством в сучасних умовах.

Здобувача групи: Мз-01с Ковальова Павла Олександровича

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Ковальов П.О

_____
(підпис)

Керівник к.е.н., асистент кафедри
управління ім. О. Балацького

Світлана РИБАЛЬЧЕНКО _____

Суми – 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет
Центр заочної, дистанційної та вечірньої форм навчання
Кафедра управління імені Олега Балацького

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
_____ Ігор РЕКУНЕНКО
_____ 2024 р

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 073 Менеджмент
освітньо-професійної програми Менеджмент
Здобувача групи Мз-01с Ковальова Павла Олександровича

1. Тема роботи: «Інформаційне забезпечення ефективного управління підприємством в сучасних умовах» затверджена наказом: № 0563-VI від 21.05.2024
2. Термін подання здобувачем закінченої роботи: 30.05.2024 р.
3. Мета кваліфікаційної роботи: Розглянути та проаналізувати сучасні підходи до інформаційного забезпечення системи менеджменту підприємства з метою визначення ефективних стратегій та інструментів для підвищення конкурентоспроможності та стійкості підприємства на ринку.
4. Об'єкт дослідження: система менеджменту підприємства, яка включає в себе всі аспекти організації, управління та взаємодії зовнішніх та внутрішніх факторів, а також інформаційні ресурси, які використовуються для підтримки цієї системи.
5. Предмет дослідження: процес інформаційного забезпечення системи менеджменту підприємства у сучасних умовах.
6. Кваліфікаційна робота виконується на підставі поглибленого вивчення спеціальної літератури, отримання досвіду з окремих проблем та результатів власних досліджень на реальному об'єкті, вирішення конкретних науково-прикладних завдань у майбутніх сферах професійної діяльності.
7. Орієнтовний план кваліфікаційної роботи, терміни подання розділів керівникові та зміст завдань для виконання поставленої мети.

№ пор	Назва розділу	Термін подання
I	СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА	27.05.2024
II	ІНСТРУМЕНТИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ	03.06.2024
III	ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	10.06.2024

Зміст завдань для виконання поставленої мети кваліфікаційної роботи:

у розділі 1 студент повинен проаналізувати теоретичні основи формування та оцінки потенціалу підприємства

у розділі 2 студент повинен провести аналіз щодо сучасного стану ефективності використання потенціалу підприємства

у розділі 3 студент повинен запропонувати напрями підвищення ефективності використання потенціалу підприємства

8. Консультації щодо виконання роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада керівника / консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
1	Рибальченко С. М., к.е.н., асистент кафедри управління ім. О. Балацького		

9. Дата видачі завдання 05.04.2024 р.

Керівник кваліфікаційної роботи к.е.н., асистент кафедри управління ім. О. Балацького, Світлана Рибальченко _____

Завдання до виконання одержав:

Ковальов П.О

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота бакалавра на тему «Інформаційне забезпечення ефективного управління підприємством в сучасних умовах» викладена на 43 сторінках, 40 використаних джерел.

Мета: Розглянути та проаналізувати сучасні підходи до інформаційного забезпечення системи менеджменту підприємства з метою визначення ефективних стратегій та інструментів для підвищення конкурентоспроможності та стійкості підприємства на ринку.

Для досягнення цієї мети використовувалися методи аналізу наукової літератури та практичних прикладів.

Отримані результати свідчать про значний потенціал інформаційних технологій у підвищенні ефективності управління підприємствами, зокрема, за допомогою автоматизації процесів та використання бізнес-аналітики.

Предметом дослідження є процес інформаційного забезпечення системи менеджменту підприємства у сучасних умовах.

Об'єктом дослідження є система менеджменту підприємства, яка включає в себе всі аспекти організації, управління та взаємодії зовнішніх та внутрішніх факторів, а також інформаційні ресурси, які використовуються для підтримки цієї системи.

Рекомендації щодо використання результатів дослідження включають впровадження інформаційних технологій у системи управління підприємствами з метою оптимізації робочих процесів та забезпечення конкурентоспроможності.

Ключові слова: інформаційні технології, управління підприємствами, система менеджменту, інформаційне забезпечення, ефективність, автоматизація, бізнес-аналітика.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ I. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА.....	9
1.1 Роль інформаційних технологій в управлінні підприємствами: огляд основних концепцій та підходів	9
1.2 Інформаційні технології у системах менеджменту підприємств: типи систем, їх функції та особливості.....	15
1.3 Сучасні тенденції в інформаційному забезпеченні системи менеджменту: хмарні технології, штучний інтелект, Інтернет речей тощо	18
РОЗДІЛ II. ІНСТРУМЕНТИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ	22
2.1 Системи управління відносинами з клієнтами (CRM) та їх роль у підтримці взаємодії з клієнтами	22
2.2 Ентерпрайз-ресурсні планувальні системи (ERP) і їхні можливості для інтегрованого управління підприємством.....	23
2.3 Бізнес-аналітика та її значення у прийнятті управлінських рішень: збір та аналіз даних, прогнозування тощо	27
РОЗДІЛ III. ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	31
3.1 Переваги та недоліки застосування інформаційних технологій у управлінні підприємствами.....	31
3.2 Вплив інформаційного забезпечення на конкурентоспроможність підприємства.....	34
3.3 Шляхи оптимізації та вдосконалення інформаційної системи менеджменту підприємства	37
ВИСНОВКИ	42
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	45

ВСТУП

Актуальність теми: Технологічні нововведення, такі як штучний інтелект, аналітика даних, Інтернет речей тощо, створюють нові можливості для підприємств у вдосконаленні управління та прийнятті рішень. Підприємства повинні ефективно використовувати інформаційні ресурси для забезпечення конкурентоспроможності та збільшення своєї частки на ринку. Об'єми даних, що генеруються підприємствами, зростають експоненційно. Важливо мати ефективні системи для збору, обробки та аналізу цих даних з метою отримання цінної інформації для управління. Глобалізація, зміни в законодавстві та інші фактори призводять до збільшення складності управління підприємствами. Інформаційне забезпечення допомагає управлінцям зробити більш обґрунтовані рішення в умовах невизначеності. У зв'язку зі зростанням кількості кіберзагроз, захист інформації підприємства стає надзвичайно важливою складовою інформаційного забезпечення.

Мета: Розглянути та проаналізувати сучасні підходи до інформаційного забезпечення системи менеджменту підприємства з метою визначення ефективних стратегій та інструментів для підвищення конкурентоспроможності та стійкості підприємства на ринку.

Завдання дослідження:

Дослідити останні тенденції в галузі інформаційного забезпечення та управління, включаючи використання новітніх технологій, методів та підходів.

Розглянути різноманітні методи збору, обробки та аналізу даних, які використовуються для підтримки прийняття рішень на різних рівнях управління підприємством.

Визначити, як впровадження новітніх технологій впливає на ефективність бізнес-процесів підприємства та сприяє досягненню стратегічних цілей.

Розглянути питання кібербезпеки та захисту інформації як невід'ємну складову інформаційного забезпечення підприємства.

На основі отриманих результатів розробити рекомендації щодо оптимальних стратегій та інструментів інформаційного забезпечення для підприємств у сучасних умовах.

Предметом дослідження є процес інформаційного забезпечення системи менеджменту підприємства у сучасних умовах.

Об'єктом дослідження є система менеджменту підприємства, яка включає в себе всі аспекти організації, управління та взаємодії зовнішніх та внутрішніх факторів, а також інформаційні ресурси, які використовуються для підтримки цієї системи.

Практична значимість: Дослідження може виявити ефективні практики та інструменти для оптимізації бізнес-процесів та прийняття управлінських рішень на підприємстві. Зрозуміння сучасних підходів до інформаційного забезпечення може допомогти підприємствам забезпечити свою конкурентоспроможність шляхом кращого використання наявних ресурсів та зменшення ризиків. Аналіз інформаційного забезпечення може допомогти покращити якість прийнятих управлінських рішень шляхом забезпечення доступу до точної та актуальної інформації. Ефективне інформаційне забезпечення може допомогти уникнути потенційних ризиків та зменшити витрати, пов'язані з невірними рішеннями або неефективними процесами.

Теоретична значимість полягає в можливості розширення теоретичного розуміння процесів управління та інформаційного забезпечення на підприємствах. Дослідження може внести вагому інтелектуальну та теоретичну концепцію в сферу управління підприємством, що може бути корисним для подальших наукових досліджень у цій області.

Новизна дослідження: Дослідження може включати огляд останніх тенденцій в галузі інформаційного забезпечення, включаючи використання новітніх технологій та підходів. Дослідження може дослідити, як впровадження та використання новітніх технологій, таких як штучний

інтелект, блокчейн, аналітика даних тощо, впливає на інформаційне забезпечення та управління підприємством. Дослідження може розглядати вплив глобалізації та цифрової трансформації на інформаційне забезпечення підприємств та шляхи адаптації до цих змін. У зв'язку зі зростанням кіберзагроз, дослідження може звернути особливу увагу на аспекти кібербезпеки в контексті інформаційного забезпечення системи менеджменту підприємства. Дослідження може пропонувати нові стратегії та підходи до інформаційного забезпечення, які відповідають сучасним викликам та потребам підприємств.

РОЗДІЛ I. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Роль інформаційних технологій в управлінні підприємствами: огляд основних концепцій та підходів

У сучасному стані функціонування підприємств існує очевидна потреба у підвищенні рівня інформаційного забезпечення. Ця потреба зумовлена стрімким розвитком інформаційних технологій та збільшенням обсягів доступної інформації. Тому все більшого значення набувають процеси інформатизації управлінської діяльності, формування та розвитку інформаційних систем для оптимального використання інформаційних ресурсів.

М.П. Денисенко та І.В. Колос стверджують, що критерієм ефективного управління сучасними підприємствами є максимальне задоволення інформаційних потреб усіх учасників виробничо-господарської діяльності. Інформаційне забезпечення в управлінні підприємством включає цілеспрямовану організацію інформації та організацію інформаційних потоків, у тому числі збір, зберігання, обробку та передачу інформації з метою аналізу результатів для підготовки, обґрунтування та прийняття управлінських рішень (Денисенко М.П., Колос І. В. 2016)

Для того, щоб з'ясувати сутність поняття "інформаційне забезпечення" та його вплив на підприємства, спочатку розглянемо поняття "інформатизація", яке становить базову основу предмета цього дослідження. Інформатизація - це процес широкомасштабного застосування інформаційних технологій в усіх сферах суспільного життя з метою підвищення ефективності використання інформації та знань для управління, задоволення інформаційних потреб громадян, організацій і держави та створення передумов для переходу до інформаційного суспільства.

К.О. Ліньов визначає поняття "інформаційне забезпечення управлінської діяльності підприємства" як комплекс завдань щодо

забезпечення суб'єктів управління своєчасною, достовірною та повною інформацією з певною періодичністю. Інформаційні системи, за визначенням К.О. Ліньова, - це взаємопов'язані компоненти, що здійснюють збір, обробку, зберігання та розповсюдження інформації, що використовується в процесах прийняття організаційних рішень та управління. Інформаційні системи виконують різноманітні функції, такі як комунікація, координація, контроль, аналіз та візуалізація даних, перетворюючи необроблені дані на корисну інформацію та сприяючи прийняттю управлінських рішень на підприємстві (Линьов К.О.2016)

Системи інформаційної підтримки складаються з організаційних, адміністративних і технічних елементів:

1. організаційні аспекти: інформаційні системи - це не просто технічні інструменти, вони також є невід'ємною частиною організаційної структури. Інформаційні системи взаємодіють з працівниками організації, її культурою, стандартними процедурами та політиками. Інформаційні системи позитивно впливають на організаційні процеси, сприяють економічній глобалізації та появі кіберпідприємств.

2. управлінський аспект: інформаційні системи є важливими інструментами для менеджерів, які використовують їх для отримання інформації, необхідної для прийняття рішень. Вони також допомагають у виконанні рішень і функціонують як інструмент управління.

3. технологічний аспект: обладнання, програмне забезпечення, сховища даних, комунікації та комп'ютерні мережі, які формують інформаційну інфраструктуру. Сучасні технології інформаційних систем не обмежуються комп'ютерами, а включають в себе широкий спектр інструментів для об'єднання комп'ютерів в мережі та розширення спектру їх застосування. Інтернет слугує гнучкою платформою для обміну інформацією всередині організацій та між ними.

Розробка та функціонування таких систем підтримується різноманітними засобами, включаючи програмне та апаратне забезпечення, мовні ресурси, юридичні документи та організаційні процедури.

Управлінські інформаційні системи мають такі переваги

- Забезпечення прийняття більш обґрунтованих рішень завдяки швидкому збору, передачі та обробці інформації.

- Своєчасне прийняття рішень в умовах ринкової економіки.

- Підвищення ефективності управління за рахунок своєчасного надання необхідної інформації з єдиного інформаційного фонду на всі рівні управління.

- Координація прийняття рішень на різних рівнях управління та в різних структурних підрозділах.

- Забезпечення поінформованості керівництва про поточний стан економічних об'єктів призводить до підвищення продуктивності праці та скорочення невиробничих втрат (Купалова Г.І., 2008).

Таким чином, можна зробити висновок, що "інформаційні системи" та "інформаційне забезпечення" є синонімічними поняттями. Інформаційне забезпечення підприємницької діяльності включає в себе зв'язок інформації з системами управління та процесами управління в цілому. Його можна розглядати не тільки як загальну функцію управління, але й як окремі функціональні процеси, такі як прогнозування, планування, облік, аналіз і контроль (Денисенко М.П., Голубєва Т.С., Колос І.В. 2009).

Денисенко М.П., Голубєва Т.С., Колос І.В. розглядають інформаційне забезпечення підприємницької діяльності як важливий фактор, що сприяє підвищенню ефективності управління. Інформаційні ресурси вони розглядають як сукупність документованих даних і знань, призначених для задоволення інформаційних потреб користувачів та прийняття рішень (Денисенко М.П., Голубєва Т.С., Колос І.В., 2009). Технологія інформаційних систем включає засоби і методи збору, реєстрації, обробки, зберігання та надання інформації, необхідної для управління організацією з використанням

засобів обчислювальної техніки (Денисенко М.П., Голубєва Т.С., Колос І.В., 2009).

Третім елементом інформаційного забезпечення є апаратне та програмне забезпечення, необхідне для ефективного управління підприємством. Для того, щоб використовувати конкретні інформаційні технології, підприємства повинні мати у своєму розпорядженні відповідне технічне обладнання та програмне забезпечення. Під апаратним забезпеченням мається на увазі цілий ряд обладнання, включаючи комп'ютери, пристрої введення/виведення даних, пристрої зберігання інформації, мережеве обладнання та телекомунікаційне обладнання. Інформаційне забезпечення може бути організоване в таких системах, як глобальні мережі, внутрішньофірмові та локальні комп'ютерні мережі, системи паперового документообігу (Денисенко М.П., Голубєва Т.С., Колос І.В., 2009).

Основними функціями інформаційного забезпечення підприємства є програмно-методичне вирішення проблем, збір, використання, поширення, зберігання та пошук даних (Фатюха В.В., 2006, Ротанов Г.Г., 2013, Чернявська І.В., 2018). Якісне виконання цих функцій можливе лише за участі комп'ютеризованих систем обробки даних. Тому важливим є розвиток та вдосконалення інформаційного менеджменту з метою автоматизації збору та обробки інформації, необхідної для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Операційний стан підприємства залежить як від зовнішніх економічних впливів, так і від внутрішнього стану організації та взаємодії між її структурними елементами. Тому ефективне управління вимагає, щоб інформаційні та документальні потоки функціонували належним чином і використовувалися вчасно. Іншими словами, важливо забезпечити ефективне управління отриманням, обробкою, створенням, передачею, використанням та іншими завданнями, пов'язаними з обробкою інформації (Кір'янов О. Ф., Мороз М. М., Бойко Ю. О., 2015).

Підвищення ефективності управління підприємством можливе лише за рахунок відповідного розвитку інформаційного забезпечення. Під інформаційним забезпеченням діяльності підприємства розуміється наявність необхідної для управління економічними процесами інформації, що міститься в базі даних інформаційної системи (Матвієнко О. В., 2004).

Серед основних проблем управління інформаційним забезпеченням підприємства, які негативно впливають на кінцеві результати управлінської діяльності, можна виділити наступні

1. недостатнє матеріально-технічне та програмне оснащення інформаційної системи управління
2. відсутність чітких комунікаційних каналів переміщення інформаційних ресурсів по внутрішньому середовищу підприємства ускладнює процес прийняття та реалізації управлінських рішень
3. недосконалість механізмів розподілу інформаційних ресурсів між різними рівнями управління, що порушує потоки цінної інформації та уповільнює процес прийняття рішень.

Використання інформаційних технологій в управлінні документами та інформаційними потоками на підприємствах можна розглядати як засіб оптимізації та скорочення управлінських витрат. Удосконалення управління інформаційним забезпеченням на підприємствах може призвести до:

1. матеріальні вигоди, такі як економія коштів на оплату праці, комунальні послуги, програмне забезпечення та обробку документів; економія коштів завдяки уникненню збільшення штату та зменшенню вимог до обробки даних.
2. нематеріальні вигоди, такі як покращення якості інформації, підвищення продуктивності, покращення обслуговування, прийняття обґрунтованих рішень, покращення управління, зменшення затримок платежів та максимальне використання програмного забезпечення.

Успіх підприємства залежить від впровадження та використання передових інформаційних технологій в управлінні бізнес-процесами.

Інноваційні технології електронного документообігу мають велике значення, оскільки є основою інформаційної підтримки діяльності підприємства та підвищують ефективність бізнес-процесів. Системи електронного документообігу допомагають скоротити часові, трудові та фінансові витрати, пов'язані з обробкою інформації та документів, а також мінімізувати ризики, пов'язані з людським фактором.

Організація документообігу підприємства залежить від масштабів його діяльності, виконуваних функцій, кількості управлінських підрозділів та обсягу документообігу. Управління суспільними процесами здійснюється за допомогою управлінської інформації, яка відображає зміст управлінської діяльності. Управлінська інформація поширюється через управлінські документи, які відображають і гарантують процеси управління. Тому управлінські завдання та документообіг слід розглядати як інструменти управління, що гарантують і відображають управлінські процеси.

У сучасному інформаційно-орієнтованому світі автоматизація та інформатизація стають важливими елементами для всіх підприємств. Впровадження електронних технологій в діловодство та обробку офіційних документів сприяє швидкій взаємодії з державними органами, партнерами та клієнтами, підвищує надійність доставки документів, скорочує час обробки, забезпечує прозорість розгляду, підвищує ефективність та оптимізує всю систему діловодства. Автоматизація діловодства є вимогою часу і гарантує підвищення рівня ефективності адміністративних і виробничих функцій.

Інформаційний потік офіційних документів, які складають основу інформаційного забезпечення в компаніях, надзвичайно різноманітний за форматом і формою вираження. За міжнародними даними, приблизно 30% інформації на підприємствах зберігається в електронному форматі, частина структурована, частина неструктурована. Решта документів знаходяться в паперовому вигляді і складають близько 70 % інформації, але їх обробка та пошук пов'язані з певними труднощами. Проте з розвитком сучасних

інформаційних технологій стає зрозуміло, що в майбутньому електронне зберігання документів стане нормою.

1.2 Інформаційні технології у системах менеджменту підприємств: типи систем, їх функції та особливості

ERP-система (Enterprise Resource Planning) - це інформаційна система, яка інтегрує різні функціональні області підприємства, такі як фінанси, виробництво, логістика та людські ресурси. Її функції зосереджені на управлінні різними бізнес-процесами та ресурсами підприємства. Однією з основних функцій ERP-системи є інтеграція даних з різних підрозділів підприємства. Це дозволяє всім відділам і підрозділам компанії мати централізований доступ до інформації та допомагає поліпшити комунікацію і координацію між відділами (Августин Р. Р., Богач Ю. А., 2013).

ERP-системи автоматизують багато бізнес-процесів, дозволяючи компаніям ефективно використовувати ресурси та підвищувати продуктивність. Наприклад, можна автоматизувати обробку замовлень, контроль запасів і планування виробництва. Однією з головних особливостей ERP-систем є створення єдиної бази даних для прийняття рішень. Це дає керівництву компанії доступ до узагальнених та актуальних даних для аналізу та прийняття стратегічних рішень. Такий підхід допомагає покращити управління компанією та забезпечити більш точне прогнозування і планування.

CRM-системи (customer relationship management - управління взаємовідносинами з клієнтами) - це інформаційні системи, призначені для управління взаємовідносинами з клієнтами. Основними функціями цих систем є відстеження та управління контактами з клієнтами, управління продажами, аналіз даних про клієнтів та підтримка взаємодії з клієнтами. Однією з ключових функцій CRM-систем є відстеження контактів з клієнтами. Це

означає збір і зберігання інформації про всі взаємодії з клієнтами, включаючи телефонні дзвінки, електронні листи та зустрічі. Такий підхід дозволяє компаніям відстежувати історію взаємодії з клієнтами та ефективно взаємодіяти з ними, CRM-системи можуть допомогти в управлінні продажами, надаючи інструменти для відстеження потенційних угод, управління підписками та контрактами, а також аналізу ефективності продажів. Унікальною особливістю CRM-систем є їхня спрямованість на взаємодію з клієнтами. CRM-системи можуть зберігати та аналізувати інформацію про клієнтів, їхні потреби та вподобання, що дозволяє компаніям покращити якість своїх послуг та персоналізувати підхід до кожного клієнта за рахунок CRM-системи автоматизують багато процесів управління продажами та обслуговування клієнтів, дозволяючи компаніям підвищити операційну ефективність і надавати клієнтам більш швидке та якісне обслуговування (Білик М.Д., Павловська О.В. Притуляк Н.М., Невмержицька Н.Ю., 2005).

ВІ-системи (бізнес-аналітика) є важливим інструментом для аналізу даних та прийняття стратегічних рішень в організаціях. ВІ-системи надають можливість обробляти та аналізувати великі обсяги даних, зібраних з різних джерел, виявляти тенденції, прогнозувати результати та створювати звіти і графіки ВІ. Однією з основних функцій системи є аналіз даних для прийняття стратегічних рішень ВІ-системи дозволяють компаніям визначати та аналізувати ключові показники ефективності, такі як прибутковість, рентабельність та ефективність продажів, допомагаючи виробникам приймати обґрунтовані рішення ВІ-системи характеризуються тим, що вони аналізують дані з метою виявлення тенденцій та прогнозування результатів. Для прогнозування майбутніх тенденцій і показників використовуються різні статистичні методи і моделі, що дозволяє компаніям приймати своєчасні та обґрунтовані рішення Системи ВІ можуть створювати звіти і графіки на основі проаналізованих даних. Це дозволяє представляти інформацію у формі, зручній для розуміння керівництва та інших зацікавлених сторін, що сприяє підвищенню обізнаності про ситуацію та прийняттю обґрунтованих рішень.

Як наслідок, здатність аналізувати, прогнозувати та візуалізувати великі обсяги даних робить ВІ-системи важливим інструментом для компаній в аналізі даних та прийнятті стратегічних рішень.

Системи управління ланцюгами поставок (SCM) є важливими інструментами для ефективного управління логістикою та ланцюгами поставок в організації. Системи SCM спрямовані на управління різними аспектами постачання товарів, такими як управління запасами, виробництвом і транспортуванням. SCM-системи. Однією з основних функцій системи SCM є управління запасами: система SCM дозволяє компаніям ефективно управляти рівнем запасів, прогнозувати потреби, оптимізувати запаси і забезпечувати безперервне виробництво та обслуговування клієнтів. SCM-системи допомагають управляти виробництвом, координувати роботу з постачальниками та відстежувати товари по всьому ланцюгу поставок. Це дозволяє компаніям скоротити час і витрати на постачання товарів, підвищити ефективність виробництва і вчасно доставляти продукцію клієнтам. характерною особливістю SCM-систем є їхня здатність оптимізувати ланцюг поставок. і надавати клієнтам товари та послуги найвищої якості на найбільш вигідних умовах (Грабовецький, Б. Є., 2013).

HRM-системи (управління людськими ресурсами) - це інформаційні системи, призначені для управління персоналом в організації. Її функції зосереджені на виконанні різних процесів, пов'язаних з управлінням людськими ресурсами; однією з основних функцій HRM-систем є управління процесом найму та оцінювання працівників. Вона надає інструменти для автоматизації процесів найму, відбору кандидатів, проведення співбесід, а також оцінки та атестації працівників. HRM-системи допомагають забезпечити навчання та розвиток працівників. HRM-системи надають можливість планувати та організовувати тренінги, курси та інші види професійного розвитку працівників. HRM-системи характеризуються наступним. Здатність автоматизувати процес управління персоналом: HRM-система може зберігати та аналізувати великі обсяги даних про працівників, включаючи кваліфікацію,

досвід роботи та винагороду. HRM-системи підтримують стратегічне управління персоналом. HRM-системи допомагають керівництву організації приймати обґрунтовані рішення щодо управління персоналом на основі аналізу даних про працівників та внутрішніх тенденцій.

1.3 Сучасні тенденції в інформаційному забезпеченні системи менеджменту: хмарні технології, штучний інтелект, Інтернет речей тощо

Хмарні обчислення - це значна зміна парадигми в сучасних інформаційних технологіях, яка революціонує способи зберігання, обробки та доступу до даних. Ця технологія дозволяє компаніям зберігати дані на віддалених серверах, якими керують і підтримують постачальники хмарних послуг. Однією з головних переваг хмарних рішень є те, що доступ до даних можна отримати з будь-якого місця або пристрою з доступом до Інтернету, що робить роботу більш гнучкою та мобільною. Хмарні технології спрощують управління IT-інфраструктурою компанії. Замість того, щоб витратити великі суми на придбання та обслуговування власного обладнання, компанії можуть скористатися послугами хмарних провайдерів, які пропонують доступ до потужних обчислювальних ресурсів за вигідними тарифами. Це дозволяє компаніям більш ефективно використовувати свої IT-ресурси та зосередитися на стратегічних завданнях, замість того, щоб витратити час та ресурси на обслуговування інфраструктури. Загалом хмарні технології відкривають нові можливості для підприємств у сферах зберігання, обробки та доступу до даних, сприяючи підвищенню продуктивності, зниженню витрат та більшій гнучкості в управлінні інформаційними ресурсами (Дмитрук В.О., Максимець Ю.В. 2020).

Штучний інтелект (ШІ) в системах управління - це потужний інструмент, який відкриває значні можливості для підвищення ефективності та продуктивності бізнесу. Аналітика великих даних - одна з ключових функцій ШІ в системах управління: використовуючи ШІ, компанії можуть

проводити глибокий аналіз даних і виявляти тенденції, закономірності та кореляції, невидимі для людського ока. Це дозволяє менеджерам приймати обґрунтовані рішення на основі фактів, а не інтуїції чи здогадок. Одне з найважливіших застосувань штучного інтелекту в системах управління - прогнозування. Штучний інтелект може використовувати складні алгоритми прогнозування для передбачення майбутніх подій, тенденцій і результатів на основі аналізу минулих даних. Це дозволяє компаніям планувати діяльність заздалегідь і приймати стратегічні рішення, тим самим підвищуючи конкурентоспроможність і стійкість до ризиків. Штучний інтелект уможливорює автоматизацію багатьох управлінських процесів, зменшуючи потребу в ручній праці та збільшуючи швидкість виконання завдань. Завдяки використанню алгоритмів машинного навчання системи управління можуть навчитися реагувати на мінливі обставини та оптимізувати робочі процеси, що призводить до підвищення продуктивності та зниження витрат. Отже, штучний інтелект - це потужний інструмент для підвищення ефективності та конкурентоспроможності компаній у сучасному світі. Застосовуючи його для аналізу даних, прогнозування тенденцій та автоматизації процесів, компанії можуть вийти на новий рівень успіху та забезпечити стабільний і сталий розвиток.

Інтернет речей (IoT) - це інноваційна концепція, яка відкриває можливості для збору та аналізу даних з різних джерел: використовуючи IoT, компанії можуть підключати різноманітні пристрої та датчики до інтернету та збирати дані в режимі реального часу про стан обладнання, виробничі процеси, управління складом тощо. збір даних.

Інтегруючи IoT з системами управління, компанії отримують багато можливостей для моніторингу та оптимізації своєї діяльності: за допомогою даних, зібраних датчиками IoT, компанії можуть отримувати цінну інформацію про стан обладнання, виробничі процеси, рівень складських запасів тощо. Наприклад, за допомогою датчиків, підключених до обладнання, компанії можуть автоматично контролювати його робочий стан і запобігати

можливим поломкам, видаючи завчасні попередження. Крім того, за допомогою Інтернету речей компанії можуть автоматизувати та контролювати виробничі процеси, відстежувати маршрут товарів на складах, визначати найкращий час для планування та проведення технічного обслуговування тощо. Як наслідок, Інтернет речей відкриває перед компаніями нові можливості для моніторингу, аналізу та оптимізації своєї діяльності: інтегруючи IoT з системами управління, компанії можуть збирати великі обсяги даних і використовувати їх для прийняття обґрунтованих рішень, сприяючи підвищенню ефективності та конкурентоспроможності.

Аналітика в режимі реального часу є ключовим напрямком в сучасному управлінні та аналізі даних, що дозволяє компаніям швидко реагувати на події та приймати обґрунтовані рішення в найкоротші терміни. Завдяки аналітиці в режимі реального часу компанії мають миттєвий доступ до актуальної інформації про свою діяльність, наприклад, даних про продажі, стан запасів і виробничі показники. Це дозволяє керівництву та працівникам швидко реагувати на будь-які події, що можуть вплинути на бізнес, такі як зміни ринкових умов, зміни попиту на продукцію або технічні проблеми. Однією з головних переваг аналітики в режимі реального часу є можливість швидко реагувати на зміни в навколишньому середовищі, що дозволяє компаніям залишатися конкурентоспроможними та адаптуватися до ринкових умов. Наприклад, якщо аналіз даних у режимі реального часу виявляє падіння попиту на певний продукт, компанії можуть швидко змінити свої маркетингові та цінові стратегії, щоб відреагувати на ці зміни і зберегти свої позиції на ринку.

Технологія блокчейн відкриває нові можливості для підвищення безпеки, прозорості та ефективності управління різними аспектами бізнесу. Використання блокчейну в системах управління може принести значні переваги, включаючи підвищення безпеки фінансових операцій, управління ланцюгами поставок і обробки даних. По-перше, блокчейн дозволяє створювати децентралізовані бази даних, які забезпечують високий рівень

інформаційної безпеки. Кожен блок даних у блокчейні має криптографічну автентифікацію, що робить майже неможливим його зміну або видалення без відповідного авторизованого доступу. Це робить блокчейн ідеальним рішенням для зберігання фінансових даних, особливо в середовищах, де потрібен високий ступінь прозорості та довіри. Використання блокчейну в ланцюгах поставок може підвищити прозорість і ефективність процесів. Кожен етап ланцюга поставок, від виробника до кінцевого споживача, може бути записаний у блокчейні. Це дозволяє компаніям відстежувати шлях товарів, перевіряти їхню автентичність і документувати всі транзакції, що відбуваються в ланцюгу поставок. Блокчейн можна використовувати для безпечної обробки та обміну даними між різними сторонами. Завдяки своїй децентралізованій природі та криптографічному захисту блокчейн дозволяє компаніям обмінюватися конфіденційною інформацією в атмосфері довіри, без потреби в посередниках.

РОЗДІЛ II. ІНСТРУМЕНТИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

2.1 Системи управління відносинами з клієнтами (CRM) та їх роль у підтримці взаємодії з клієнтами

Управління взаємовідносинами з клієнтами (CRM) - це програмне забезпечення, призначене для автоматизації взаємодії з клієнтами з метою збільшення продажів, оптимізації маркетингу та покращення обслуговування клієнтів. Це досягається шляхом зберігання інформації про клієнта, управління історією взаємовідносин клієнта з компанією, вдосконалення відповідних бізнес-процесів і подальшого аналізу результатів.

CRM-модель взаємодії з клієнтами залежить від основних цілей компанії, таких як задоволеність клієнтів, ефективність продажів і маркетингу. CRM-система включає такі стандартні компоненти:

1. customer service & support (CSS) - автоматизація підтримки та обслуговування клієнтів. Використовує різноманітні методи та інструменти, включаючи бази даних з детальною інформацією про клієнтів, збір статистики, веб-технології та програми лояльності.

2. автоматизація продажів (sales force automation, SFA) - це автоматизація діяльності з продажу. Передбачає управління агентами та торговим персоналом, надає інформаційні та рекламні матеріали, аналізує процес продажу та результати роботи агентів, автоматично створює прайс-листи та товарні пропозиції.

3. автоматизація маркетингу (MA). Використовує різноманітні методи та інструменти для аналізу цільових груп, формування клієнтських баз, розробки маркетингових кампаній для різних груп клієнтів та аналізу їх результатів, телемаркетингу тощо.

Ці компоненти допомагають компаніям поліпшити комунікацію з клієнтами, підвищити ефективність продажів і забезпечити високий рівень обслуговування.

Рівень обробки інформації в CRM-системах може відрізнятись за характером і функціями:

1. операційний рівень забезпечує реєстрацію та негайний доступ до первинної інформації про події, компанії, проекти та контакти. Сюди входять такі функції, як реєстрація нових клієнтів, запис вхідних і вихідних дзвінків та зберігання основної контактної інформації.

2. на рівні аналізу формуються звіти та аналізується інформація з різних точок зору, таких як воронки продажів, маркетингові результати, за продуктами, клієнтськими сегментами, регіонами та іншими параметрами

3. на рівні співпраці організовує тісну взаємодію з клієнтами та інтегрує їх у внутрішні процеси. Це включає проведення опитувань для зміни якості продуктів і послуг, створення веб-сторінок для відстеження статусу замовлення, надсилання SMS-повідомлень, надання можливості клієнтам самостійно обирати та замовляти товари і послуги та інші інтерактивні функції.

Продукти управління взаємовідносинами з клієнтами (CRM), які є частиною ERP-системи IT-Enterprise або можуть бути придбані окремо, дозволяють персоналізувати кожного клієнта і побудувати найбільш ефективну стратегію взаємовідносин з ним. Це збільшує продажі та зміцнює конкурентні позиції компанії на ринку.

2.2 Ентерпрайз-ресурсні планувальні системи (ERP) і їхні можливості для інтегрованого управління підприємством

ERP-системи (Enterprise Resource Planning) - це програмне забезпечення, призначене для планування та управління ресурсами підприємства з метою прийняття стратегічних рішень у режимі реального часу.

Розвиток ERP-систем розпочався на початку дев'яностих років минулого століття, коли ринок вимагав комплексного та інтегрованого управління внутрішніми процесами компаній. Спочатку такі системи використовувалися

переважно в промисловості, а згодом стали невід'ємною частиною управління у сфері послуг, державних установах та неприбуткових організаціях (Дуброва Н.П., Лавиш К.О., Ткаченко І.В., 2017).

Вже понад 30 років ERP-системи є невід'ємною частиною управління багатьма компаніями в усіх галузях; за даними G2 Resources, світовий ринок програмного забезпечення для ERP-систем становить понад 25 мільярдів доларів США щорічно і зростає на 10-20% щороку.

Тож, чи дійсно ERP-система відіграє важливу роль у розвитку компанії? Чи потрібна вашому бізнесу така система планування? І як використовувати її на повну потужність для досягнення успіху - про це ми детально поговоримо в цій статті.

Загалом, ERP-система - це набір програмних модулів, які взаємодіють та інтегруються між собою. Кожен з цих модулів відповідає за певний аспект діяльності компанії, наприклад, фінанси, виробництво, управління персоналом, маркетинг і продажі, планування, закупівлі та логістику. Переваги кожного з них більш детально розглянуті нижче.

ERP-системи подібні до центральної нервової системи в тому, що вони збирають і обробляють інформацію з усіх сфер діяльності компанії. Як і центральна нервова система, ERP-системи постійно розвиваються, а функціональність їхніх модулів постійно розширюється.

Впровадження ERP-системи є дуже важливим для компаній. Централізований збір інформації дозволяє всім користувачам, від менеджерів до бухгалтерів, працювати з однією і тією ж актуальною базою даних. Якщо раніше компанії використовували різні типи баз даних для обліку та звітності, то з впровадженням ERP ці процеси об'єднуються в єдиний інформаційний потік.

На сучасних динамічних ринках гнучке та надійне програмне забезпечення, яке дозволяє швидко приймати рішення на основі детального аналізу, має вирішальне значення. Якщо ви хочете співпрацювати на міжнародному рівні та конкурувати на прогресивному ринку, перехід від

застарілої системи до ERP-системи є важливим кроком для забезпечення безпеки бізнесу та ефективного масштабування.

Переваги для бізнесу.

1. цілісне та глибоке розуміння поточної ситуації: вибірковий аналіз на основі штучного інтелекту забезпечує поглиблене дослідження всіх аспектів бізнесу, миттєві відповіді на критичні питання та можливість вчасно виявити тривожні сигнали

2. підвищення продуктивності: автоматизація бізнес-процесів дозволяє краще використовувати час персоналу для вирішення інших завдань

3. покращення клієнтського досвіду: централізоване сховище даних забезпечує доступ до всієї необхідної інформації про клієнтську базу, спрощуючи комунікацію та скорочуючи час, витрачений на обслуговування клієнтів. Крім того, точно зібрані та проаналізовані дані про взаємодію з клієнтами допомагають оптимізувати стратегії та точніше прогнозувати попит.

4. забезпечення безпеки даних: єдиний центр обробки даних захищає персональну та фінансову інформацію вашої компанії від небажаних загроз з боку ряду незалежних систем обробки інформації.

Модулі, що входять до складу Microsoft Dynamics 365 Business Central (раніше Microsoft Dynamics NAV):

Модуль управління фінансами: ERP автоматизує процеси фінансового обліку відповідно до міжнародних і національних стандартів. Сюди входить бюджетне планування, управління бюджетом і підготовка нормативної та фінансової звітності.

Модуль продажів і маркетингу: ERP дозволяє побудувати процес продажів, починаючи з управління цінами і продуктами, аж до створення документації з продажу та відвантаження зі складу. Модуль "Маркетинг" дозволяє створювати персоналізовані клієнтські подорожі на основі зібраної інформації про клієнтів і рекомендацій ШІ.

Закупівлі та оплата. У контексті процесів закупівель основна увага приділяється здатності системи планувати постачання товарів відповідно до виробничих потреб і попиту клієнтів.

Планування поставок і доступність: ERP-системи надають можливість планувати маршрути і дати поставок на основі аналізу виробничих потреб, внутрішнього споживання і прогнозів продажів.

Управління проектами. Цей модуль включає в себе планування та облік виконання проектів і розподіл ресурсів для їх реалізації.

Управління сервісами. Цей компонент відповідає за управління сервісними запитами, проведення регламентних робіт і організацію роботи співробітників на місцях.

Управління складом. Цей модуль спрямований на оптимізацію та автоматизацію управління складом. Складські операції розбиваються на окремі етапи, виконання яких контролює кожен користувач.

Виробництво. До завдань ERP-системи в цій сфері належать раціональне планування виробничих ресурсів на основі поточного попиту, контроль виробничих процесів, управління якістю та оптимізація виробничих витрат. Ще одна важлива функція - формування та розрахунок наскрізної собівартості продукції та послуг.

2.3 Бізнес-аналітика та її значення у прийнятті управлінських рішень: збір та аналіз даних, прогнозування тощо

Бізнес-аналітика визначається як "наука аналізу" і описує детальний аналіз явищ і процесів у великих базах даних, використання широкого спектру аналітичних показників, статистичних і математичних методів, комп'ютерних технологій та програмного забезпечення для прийняття управлінських рішень. Ця наука використовується в усіх сферах життя для аналізу та встановлення взаємозв'язків між явищами і процесами, обробки великих обсягів даних та

прийняття на їх основі управлінських рішень (Sai Yuan, Ran Zhou, Mengna Li, Chengchao Lv 2023).

З іншого боку, економічний аналіз - це наука про аналіз економічних процесів, що відбуваються в усіх сферах життя суспільства та на різних рівнях управління. Він використовує різноманітні методи для виявлення тенденцій, закономірностей і причин економічних явищ, а також для обробки великих обсягів даних з метою прийняття ефективних бізнес-рішень.

Бізнес-аналітика відіграє важливу роль у бізнес-секторі, аналізуючи завдання, характерні для компаній, організацій та установ з метою отримання прибутку. Бізнес розглядається як система статистичних одиниць, які діють на ринку з метою отримання прибутку.

Важливо розрізняти поняття "бізнес" і "підприємництво", де підприємництво визначається як самостійна, ініціативна, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктом для досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку.

Таким чином, бізнес-аналітика, економічна аналітика та підприємництво є важливими складовими сучасного управління бізнесом і використовуються для аналізу, прогнозування та прийняття рішень у різних сферах діяльності.

Удосконалення процесів прийняття управлінських рішень є основним резервом підвищення якості та ефективності управління в цілому. У сучасному бізнес-середовищі стає все складніше використовувати стандартні методи прийняття рішень. Сьогодні менеджери повинні виконувати свою основну функцію - приймати управлінські рішення на основі величезних обсягів інформації, враховуючи економічну та політичну ситуацію не тільки на мікро-, а й на макrorівні, швидко, реалістично та ефективно. На цьому тлі аналітична робота набуває все більшого значення для управлінців.

Аналітична діяльність - це сукупність дій на основі концепцій, методів, інструментів та нормативно-методичного матеріалу зі збору, зберігання, обробки та аналізу даних з метою обґрунтування та прийняття рішень.

Складність аналітичної діяльності пояснюється тим, що вона є широкою і складною сукупністю знань, які базуються на інших науках (Yiping Wang 2023).

Основною метою аналітичної роботи є забезпечення осіб, які приймають рішення, необхідною і достатньою інформацією для прийняття ефективних управлінських рішень в умовах непередбачуваних або кризових ситуацій. Таким чином, аналітична робота є специфічним видом інтелектуальної діяльності, що генерує нову вторинну аналітичну інформацію у вигляді звітів, прогнозів та інших аналітичних продуктів (Вaan Paul.).

Ефективність аналітичної роботи безпосередньо залежить від використання різних інструментів бізнес-аналітики. Найважливішими процесами в цій діяльності є аналіз, порівняння, моделювання та прогнозування.

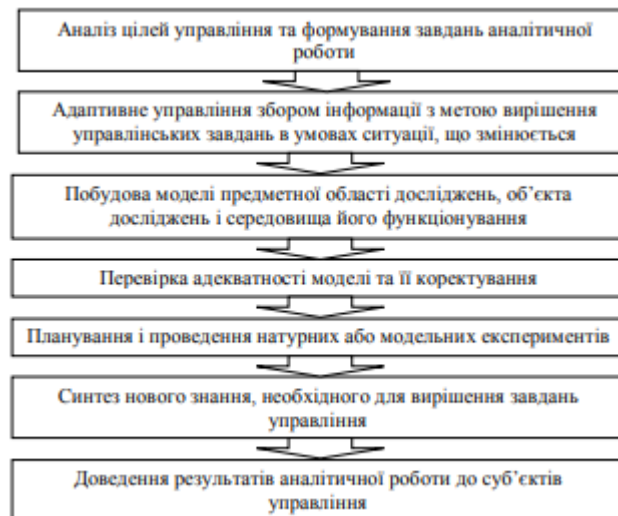

Рис.2.1 Процес аналітичної роботи (Baharuddin Kasmarini. 2016)

У підприємстві важливо використовувати спеціальні методи обробки та аналізу інформації, які демонструють обґрунтованість і доцільність; у дослідженні О.П. Крупського представлені результати опитування активних

практикуючих менеджерів щодо ефективності сучасних методів прийняття та обґрунтування бізнес-рішень.

Незважаючи на те, що інструменти бізнес-аналітики прості для розуміння, їх впровадження є дуже складним. Їх можна розділити на дві групи: ті, що працюють в бізнес-доміні, і ті, що працюють в технологічно орієнтованих середовищах.

Сьогодні існує потреба в нових висококваліфікованих фахівцях з цих двох груп з різними компетенціями. Іншими словами, ринку потрібні фахівці, які володіють як бізнес-, так і ІТ-знаннями. Таких фахівців називають бізнес-аналітиками.

Бізнес-аналітик - це професіонал, який займається аналітичною діяльністю, використовуючи бізнес-аналітичні методи для дослідження потреб організації з метою виявлення бізнес-проблем та пропонування шляхів їх вирішення.

Успіх бізнес-аналітика залежить не тільки від його володіння конкретними інструментами, а й від правильного потоку інформації. Сучасна бізнес-аналітика базується на інформації високого рівня, яка є інноваційною для процесу прийняття рішень. Така інформація необхідна для переосмислення та інновацій бізнес-процесів і тягне за собою революційні зміни в бізнес-діяльності.

РОЗДІЛ III. ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

3.1 Переваги та недоліки застосування інформаційних технологій у управлінні підприємствами

Підвищення ефективності - одна з головних переваг використання інформаційних технологій в управлінні. Такі технології дозволили автоматизувати багато рутинних завдань, які раніше вимагали багато часу і зусиль. Така автоматизація процесів призводить до значного збільшення швидкості виконання завдань, що, в свою чергу, підвищує продуктивність співробітників і дозволяє їм зосередитися на більш важливих завданнях. Крім того, оскільки автоматизація процесів відбувається за заздалегідь визначеними алгоритмами і шаблонами, вона зменшує ймовірність помилок і сприяє підвищенню якості продукції та послуг. Таким чином, використовуючи інформаційні технології, компанії можуть оптимізувати свою діяльність і досягти більшого успіху на ринку. (Мурашко І. 2022)

Ще однією важливою перевагою використання інформаційних технологій в управлінні є підвищення доступності інформації: завдяки ІТ дані тепер доступні в будь-який час і в будь-якому місці, якщо є підключення до Інтернету. Це значно полегшує комунікацію та співпрацю між працівниками, дозволяючи їм отримувати доступ до необхідної інформації, навіть коли вони перебувають поза офісом. Крім того, доступність інформації в будь-який час сприяє швидкому та ефективному прийняттю рішень, оскільки керівництво та працівники можуть швидко отримати необхідні дані та проаналізувати їх, щоб сформулювати стратегії та плани дій. Такий підхід дозволяє компаніям гнучкіше і швидше реагувати на зміни в ринковому середовищі, що відіграє важливу роль в їхньому успіху і конкурентоспроможності.

Ще однією важливою перевагою використання ІТ є покращення комунікації між працівниками: ІТ надають корисні інструменти для спілкування та співпраці. Вони можуть легко обмінюватися інформацією,

співпрацювати над проектами та вирішувати проблеми, не перебуваючи фізично в одному місці. Це зменшує витрати на відрядження та проведення зустрічей, сприяє швидшому опрацюванню запитів та ухваленню рішень. Крім того, ІТ надають можливість зберігати історію спілкування, що допомагає підвищити ефективність комунікації та уникнути непорозумінь. Такий підхід дозволяє компаніям оптимізувати процеси співпраці та досягти більш гнучких та ефективних робочих процесів (Варенко В. М., Борисенко С. А. 2021).

Інформаційні системи відіграють важливу роль в оптимізації процесів управління. Інформаційні системи дозволяють швидше та ефективніше збирати, аналізувати та інтерпретувати дані, що, в свою чергу, сприяє прийняттю кращих управлінських рішень. За допомогою інформаційних систем менеджери мають доступ до важливої інформації в режимі реального часу і можуть швидко реагувати на зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі. Аналітичні інструменти цих систем допомагають виявляти тенденції та залежності, що дає змогу керівникам більш об'єктивно оцінювати ситуацію та приймати більш науково обґрунтовані рішення. Таким чином, оптимізація процесів управління за допомогою інформаційних систем сприяє підвищенню продуктивності та конкурентоспроможності компаній.

Впровадження та підтримка інформаційних технологій є фінансово складним завданням, особливо для малих та середніх підприємств. Придбання необхідного обладнання, програмного забезпечення, навчання персоналу та підтримка системи вимагають значних витрат. Крім того, необхідно постійно підтримувати технології в актуальному стані та вирішувати потенційні проблеми з безпекою та зберіганням даних. Для багатьох компаній це може бути значним фінансовим тягарем, особливо в умовах постійно мінливого технологічного та конкурентного середовища. Такі витрати можуть затримати стратегічні інвестиції та вплинути на загальну ефективність підприємства.

Зростання використання інформаційних технологій може збільшити ризик кібератак і витоку конфіденційної інформації. Недостатньо захищені системи є легкою мішенню для хакерів, вірусів та інших зловмисників, які

можуть завдати шкоди компаніям. Потенційні наслідки включають втрату конфіденційної інформації, збої в роботі системи, втрату даних або навіть вимагання. Зростання використання ІТ може розширити можливості зловмисника, особливо якщо використовується застаріла або недостатньо захищена технологія. Тому необхідно вживати відповідних заходів безпеки, таких як шифрування даних, використання багаторівневих систем безпеки та навчання персоналу з питань кібербезпеки.

Впровадження та ефективне використання складних інформаційних систем вимагає високого рівня навичок і знань. Робота з сучасними ІТ-інструментами, такими як програмне забезпечення та аналітичні платформи, вимагає спеціальних навичок у сфері комп'ютерних технологій та інформаційних систем. Крім того, враховуючи швидкий розвиток технологій, персонал повинен постійно оновлювати свої навички та знання, щоб відповідати поточним вимогам і користуватися новими можливостями, що відкриваються завдяки технологічним інноваціям. Такі процеси навчання та розбудови потенціалу можуть займати багато часу та вимагати значних ресурсів, особливо коли персонал потребує перепідготовки або ознайомлення з новими технологіями.

Підприємства можуть опинитися в ситуації залежності від інформаційних технологій, коли ефективність їхньої діяльності значною мірою залежить від безперебійної роботи та доступності їхніх ІТ-систем. Проблеми або збої в роботі цих систем можуть значно ускладнити або навіть зупинити нормальне функціонування бізнес-процесів. Наприклад, вразливість до кібератак або недостатня стійкість системи до внутрішніх помилок може призвести до зупинки виробництва, втрати критично важливих даних і порушення комунікаційних процесів. Така залежність від технологій вимагає від компаній збалансованого підходу до управління ризиками та розробки планів надійності і відновлення на випадок непередбачуваних подій.

3.2 Вплив інформаційного забезпечення на конкурентоспроможність підприємства

Ефективне прийняття рішень є важливим елементом будь-якого успішного бізнесу. Інформаційна підтримка відіграє важливу роль у цьому процесі, надаючи керівництву доступ до низки даних і знань, необхідних для прийняття обґрунтованих і стратегічно важливих рішень. Завдяки інформаційній підтримці керівництво може швидко отримувати важливі дані про стан ринку, поведінку споживачів, конкурентну ситуацію та інші ключові аспекти бізнесу. Це дозволяє компанії бути в курсі змін і тенденцій у навколишньому середовищі та швидко реагувати на них. Здатність швидко приймати рішення, безсумнівно, допоможе компаніям бути конкурентоспроможними на ринку. В умовах постійних змін та викликів швидкість реагування на зміни може стати вирішальним фактором між успіхом та поразкою. Інформаційна підтримка дозволяє не тільки своєчасно виявляти зміни на ринку, але й аналізувати їх та формувати стратегії реагування. Інформаційна підтримка дає можливість заздалегідь передбачити ризики та можливості, що впливають з прийнятих рішень. Це дозволяє компаніям підготуватися до негативних сценаріїв і вчасно використати можливості для розвитку та зростання (О. С. Гринкевич 2022).

Впровадження ефективних інформаційних технологій є потужним каталізатором підвищення продуктивності на різних рівнях підприємства. Ці технології дозволяють компаніям оптимізувати свої бізнес-процеси, що призводить до більш ефективного використання ресурсів і підвищення продуктивності праці співробітників. Однією з головних переваг використання інформаційних технологій є можливість автоматизації рутинних завдань. Це означає, що багато процесів, які раніше вимагали багато часу і ресурсів від співробітників, можуть бути виконані швидше і ефективніше за допомогою програмних рішень і систем автоматизації. Наприклад, автоматизація діловодства, обробки замовлень і взаємодії з клієнтами за

допомогою спеціалізованого програмного забезпечення може значно підвищити продуктивність і звільнити час співробітників для більш важливих завдань. Інформаційні технології допомагають оптимізувати бізнес-процеси та дозволяють бізнесу працювати ефективніше. За допомогою інструментів аналізу та систем управління можна знайти більш ефективні рішення та шляхи оптимізації виробничих процесів, що призведе до підвищення продуктивності. Наприклад, системи управління виробництвом можна використовувати для оптимізації виробничих графіків, раціоналізації використання матеріалів і ресурсів та зниження виробничих витрат.

Використання інформаційної підтримки в бізнесі не тільки спрощує процеси управління, але й має значний вплив на якість продукції та послуг, що пропонуються компаніями. Однією з головних переваг є можливість збирати та аналізувати відгуки клієнтів та іншу ринкову інформацію. Це дозволяє компаніям краще розуміти потреби та очікування своїх клієнтів, адаптувати свої продукти та послуги до потреб клієнтів і прагнути відповідати їхнім вимогам. Збираючи відгуки та аналізуючи їхній зміст, компанії можуть виявити недоліки у своїх продуктах та послугах, а також вчасно вдосконалити їх та внести необхідні зміни. Це покращує якість продукції та послуг, що, в свою чергу, призводить до підвищення рівня задоволеності та лояльності клієнтів. Інформаційна підтримка дозволяє компаніям більш ефективно взаємодіяти з постачальниками і контролювати якість вхідних матеріалів і комплектуючих. Це також впливає на якість кінцевого продукту, оскільки якісні вхідні ресурси сприяють створенню якісного кінцевого продукту (34).

Використання інформаційних технологій у сучасному бізнесі, в багатьох аспектах його діяльності, може значно скоротити витрати компаній. Це стає можливим завдяки низці факторів, які допомагають оптимізувати процеси та раціоналізувати витрати. Одним із важливих шляхів скорочення витрат є автоматизація бізнес-процесів за допомогою інформаційних систем. Завдяки автоматизації компанії можуть зменшити витрати на оплату праці. Це пов'язано з тим, що багато рутинних завдань можна виконувати швидше та

ефективніше за допомогою програмних рішень. Наприклад, автоматизація процесів виконання замовлень може зменшити витрати на оплату праці та підвищити продуктивність. Використовуючи інформаційні технології, компанії також можуть зменшити витрати на логістику та складування. Використовуючи програмні рішення, що спеціалізуються на управлінні запасами та ланцюгами поставок, компанії можуть оптимізувати свої запаси, уникнути непотрібних витрат на утримання запасів та зменшити ризик прострочених товарів. Інформаційні технології також можуть допомогти компаніям отримати більше від своїх інвестицій, ефективно використовуючи свої рекламні та маркетингові ресурси та націлюючись на потрібну аудиторію.

Правильне використання інформаційних технологій може стати важливим фактором у створенні унікальної конкурентної переваги для компаній. Однією з найважливіших переваг є можливість розробляти інноваційні продукти та послуги, які відповідають потребам ринку і перевершують ті, що пропонують конкуренти. Завдяки інформаційним технологіям компанії можуть проводити детальний аналіз ринку, визначати нові продуктові ніші, швидше та ефективніше проводити дослідження та розробки, а також швидше виводити інноваційні рішення на ринок. Використання інформаційних технологій також може допомогти поліпшити якість обслуговування клієнтів. Використовуючи аналітику та системи управління взаємовідносинами з клієнтами, компанії можуть збирати, аналізувати та використовувати інформацію про клієнтів для персоналізації послуг, розробляти пропозиції, що відповідають їхнім потребам, та вирішувати проблеми клієнтів на більш високому рівні. Це дозволяє компаніям будувати міцні відносини зі своїми клієнтами та забезпечувати їхню лояльність. Інформаційні технології допомагають оптимізувати бізнес-процеси та ефективно управляти ресурсами. Системи управління виробництвом, логістикою та фінансами дозволяють компаніям оптимізувати витрати та підвищити продуктивність.

3.3 Шляхи оптимізації та вдосконалення інформаційної системи менеджменту підприємства

Оцінка поточного стану інформаційної системи через проведення аудиту є важливим етапом у процесі її вдосконалення. Цей процес спрямований на виявлення всіх аспектів, які включаються в функціонування системи, включаючи сильні та слабкі сторони, а також можливості для подальшої оптимізації. Аудит допомагає ретельно проаналізувати різноманітні аспекти роботи системи, включаючи її ефективність, надійність, безпеку та відповідність вимогам бізнесу. Виявлення слабких місць та проблемних аспектів дозволяє розробити стратегії для їх виправлення або покращення, а також виявити можливості для оптимізації та вдосконалення функціонування системи. Такий підхід допомагає забезпечити ефективну та надійну роботу інформаційної системи, що відповідає потребам та стратегії розвитку підприємства (Baharuddin Kasmarini. 2016)

Для успішного впровадження та подальшого управління інформаційною системою критично важливо зрозуміти потреби та цілі підприємства. Цей процес починається з вивчення стратегічних та оперативних цілей бізнесу, а також аналізу поточних проблем і викликів, з якими стикається підприємство. Визначення потреб бізнесу включає аналіз різноманітних аспектів його діяльності, від процесів виробництва до взаємодії з клієнтами. Важливо враховувати потреби не лише в даний момент, а й у середньостроковій та довгостроковій перспективі. Це дозволяє створити інформаційну систему, яка буде відповідати поточним вимогам підприємства і готова до майбутніх змін та розвитку. Зрозуміння потреб бізнесу допомагає визначити пріоритетні напрямки оптимізації і вдосконалення інформаційної системи. Враховуючи ці потреби, можна визначити необхідний функціонал системи, вибрати відповідні технології та розробити стратегію впровадження, спрямовану на досягнення конкретних цілей підприємства. Такий підхід допомагає

підприємству максимально використовувати потенціал своїх інформаційних ресурсів для досягнення успіху і конкурентної переваги на ринку.

Вибір відповідних технологій для інформаційної системи є ключовим етапом у процесі її оптимізації та вдосконалення. Правильний вибір технологій може визначити ефективність системи, її здатність до масштабування та забезпечити конкурентні переваги підприємству. Перш за все, необхідно аналізувати потреби бізнесу та специфіку його діяльності. Врахування цих факторів дозволить визначити, які саме функції та можливості має надавати інформаційна система. Наприклад, для підприємства, що займається виробництвом, може бути важливою інтеграція з системами управління виробництвом або автоматизація процесів виробництва. Важливо враховувати масштабність підприємства та його потенціал для технологічного розвитку. Технології повинні бути гнучкими та можливими для масштабування, щоб забезпечити зручність в управлінні та розвитку системи в майбутньому. При виборі технологій також важливо враховувати тренди та інновації в галузі інформаційних технологій. Використання сучасних і передових технологій дозволяє підприємству бути на крок попереду конкурентів та використовувати найефективніші та найбільш інноваційні рішення (Мейко О.В. 2020)

Питання інтеграції систем стає дедалі важливішим у сучасному бізнес-середовищі, де підприємства використовують різноманітні інформаційні технології для різних аспектів своєї діяльності. Часто це веде до роздробленості даних і функцій, що ускладнює управління та знижує продуктивність. Інтеграція цих систем у єдину платформу може допомогти уникнути цих проблем та забезпечити більш ефективне функціонування підприємства. Інтеграція систем полягає в об'єднанні різних програмних засобів та інформаційних систем у єдину систему, яка забезпечує обмін даними та спільне використання ресурсів. Це дозволяє автоматизувати процеси обміну даними між різними системами, що полегшує роботу персоналу та забезпечує однорідний доступ до інформації для всіх відділів та

підрозділів підприємства. Однією з переваг інтеграції систем є покращення обміну даними. Замість того, щоб кожна система зберігала свої власні дані і працювала в ізоляції, інтегрована система дозволяє автоматично синхронізувати дані між різними додатками та базами даних. Це дозволяє зменшити подвійне введення даних та забезпечити їхню єдність та точність. Інтеграція систем спрощує управління підприємством. Замість того, щоб вести окремих облік у кожній системі, керівництво може отримати цілісний погляд на всі аспекти діяльності підприємства через єдину платформу управління. Це дозволяє приймати більш обґрунтовані рішення та ефективно реагувати на зміни на ринку.

Автоматизація процесів - це сучасний підхід до управління бізнесом, що ґрунтується на використанні технологій для заміни рутинних ручних операцій машинними. Цей підхід дозволяє підприємствам оптимізувати використання своїх ресурсів, підвищувати продуктивність та ефективність своєї діяльності (Дубинська О. 2017)

Перш за все, автоматизація процесів допомагає підприємствам оптимізувати використання своїх ресурсів. Замість того, щоб витратити час і зусилля на виконання рутинних завдань, співробітники можуть сконцентруватися на більш важливих та стратегічних аспектах роботи. Це дозволяє забезпечити більш ефективне використання людських та матеріальних ресурсів підприємства. Автоматизація процесів допомагає знизити ризик помилок. У порівнянні з ручним виконанням завдань, автоматизовані системи мають меншу ймовірність допущення помилок. Вони можуть працювати 24/7 без втоми та відволікальності, що дозволяє забезпечити постійну точність та надійність у виконанні завдань. Автоматизація процесів сприяє підвищенню продуктивності працівників. Замість того, щоб витратити час на виконання рутинних операцій, співробітники можуть сконцентруватися на більш складних та творчих завданнях, що сприяє підвищенню їхньої продуктивності та задоволеності від роботи.

Підготовка персоналу до використання нових або вдосконалених інформаційних систем є ключовим етапом впровадження будь-яких змін в організації. Цей процес допомагає не лише забезпечити успішне впровадження системи, але й максимізує користь від її використання та зменшує ризик неправильного використання або незрозуміння функціоналу.

Навчання персоналу має на меті ознайомлення співробітників з основними функціями та можливостями нової системи. Це може включати організацію тренінгів, вебінарів, дистанційного навчання або індивідуальні консультації з експертами. Під час навчання персонал отримує практичні навички з роботи з системою, а також розуміння її впливу на їхню роботу та результативність. Основні переваги навчання персоналу включають забезпечення ефективного використання нової системи. Коли співробітники розуміють, як працювати з інформаційною системою, вони можуть швидко й ефективно впроваджувати нові практики та процеси в свою роботу. Це дозволяє забезпечити більшу продуктивність та ефективність роботи підприємства в цілому. Навчання персоналу допомагає зменшити ризик виникнення проблем та помилок у використанні системи. Коли співробітники знайомі з основними функціями та принципами роботи системи, вони можуть уникати потенційних проблем та швидко вирішувати виникаючі питання або проблеми.

Постійне вдосконалення інформаційної системи є ключовим елементом стратегії управління на сучасному ринку. З розвитком технологій та змінами у вимогах клієнтів і конкурентів, підприємствам необхідно постійно адаптуватися та вдосконалювати свої інформаційні системи, щоб забезпечити ефективну роботу та зберегти конкурентну перевагу. Однією з важливих складових постійного вдосконалення є слідкування за технологічними тенденціями. Швидкий розвиток інформаційних технологій створює безліч нових можливостей для підприємств. Важливо постійно оновлювати та модернізувати інформаційні системи, щоб вони залишалися сучасними та конкурентоспроможними. Постійне вдосконалення вимагає уваги до змін у

вимогах ринку та клієнтів. Підприємства повинні активно збирати та аналізувати відгуки клієнтів, виявляти їх потреби та пропозиції щодо поліпшень, і вносити відповідні зміни у свої інформаційні системи. Забезпечення відповідності потребам підприємства є ще однією ключовою метою постійного вдосконалення. Це включає в себе не лише технологічні аспекти, але й оптимізацію бізнес-процесів, підвищення продуктивності та забезпечення відповідності стандартам та регулюванням. У кінцевому підсумку, постійне вдосконалення інформаційної системи є стратегічним завданням для будь-якого підприємства, яке прагне зберігати свою конкурентоспроможність та успішно функціонувати в динамічному бізнес-середовищі. Воно дозволяє підприємствам адаптуватися до змін, забезпечувати ефективну роботу та зберігати свою конкурентну перевагу (28)

ВИСНОВКИ

Сучасні тенденції в інформаційному забезпеченні системи менеджменту підприємства є ключовими в контексті стрімкого розвитку технологій та змін у вимогах бізнесу. Розглянувши роль інформаційних технологій в управлінні підприємствами, важливо зазначити, що сучасний бізнес все більше реалізується в електронному середовищі, що створює підвищену потребу в ефективних системах менеджменту.

Технології у системах менеджменту підприємств набувають різноманітних форм та функцій. Вони охоплюють управлінські інформаційні системи, системи планування ресурсів підприємства, системи управління відносинами з клієнтами, а також бізнес-аналітику та звітність. Ці системи спрямовані на підтримку управлінських процесів та прийняття стратегічних рішень.

Серед сучасних тенденцій у інформаційному забезпеченні системи менеджменту значне місце займають хмарні технології, які дозволяють доступатися до даних та програмних ресурсів через Інтернет. Це забезпечує високу гнучкість та масштабованість систем, а також зменшує витрати на обладнання та обслуговування. Ще однією важливою тенденцією є використання штучного інтелекту для аналізу великих обсягів даних та автоматизації управлінських процесів. Штучний інтелект дозволяє підприємствам здійснювати прогнозування, оптимізацію та прийняття рішень на основі об'єктивних даних та алгоритмів.

Інтернет речей є ще однією важливою тенденцією, яка полягає у з'єднанні фізичних пристроїв з мережею Інтернет, що дозволяє збирати та обмінюватися даними без прямої участі людини. Це відкриває нові можливості для відслідковування даних, моніторингу та управління процесами в реальному часі.

У другому розділі досліджуються ключові інструменти та технології інформаційного забезпечення управління підприємствами, які сприяють

оптимізації бізнес-процесів та підтримці стратегічного розвитку. Системи управління відносинами з клієнтами (CRM) відіграють ключову роль у забезпеченні ефективної взаємодії з клієнтами. Вони дозволяють збирати, аналізувати та управляти інформацією про клієнтів, що допомагає підприємствам покращувати обслуговування, збільшувати лояльність та доходи.

Ентерпрайз-ресурсні планувальні системи (ERP) є інтегрованими програмними засобами, які дозволяють автоматизувати та оптимізувати управління ресурсами підприємства, включаючи фінанси, виробництво, логістику та кадри. Вони сприяють підвищенню ефективності та координації різних підрозділів підприємства.

Бізнес-аналітика використовується для збору, аналізу та інтерпретації даних з метою виявлення тенденцій, прогнозування майбутніх подій та прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Вона допомагає підприємствам визначати переваги, аналізувати ризики та виявляти можливості для подальшого розвитку. Ці інструменти та технології стають необхідними у сучасному бізнес-середовищі, де швидкість та точність прийняття управлінських рішень мають вирішальне значення для успіху підприємства. Їх ефективне використання дозволяє підприємствам підтримувати конкурентні переваги та забезпечувати стабільний розвиток.

У третьому розділі досліджується вплив інформаційних технологій на ефективність управління підприємством, включаючи їх переваги, недоліки, вплив на конкурентоспроможність та шляхи оптимізації та вдосконалення інформаційної системи менеджменту. Переваги застосування інформаційних технологій у управлінні підприємствами включають підвищення ефективності, збільшення доступності інформації, поліпшення зв'язку та комунікації, оптимізацію управлінських процесів, покращення якості продукції та послуг, зниження витрат та створення конкурентних переваг. Однак, існують і недоліки, такі як високі витрати на впровадження та

підтримку технологій, ризик безпеки, потреба у навичках персоналу та залежність від технологій.

Інформаційне забезпечення значно впливає на конкурентоспроможність підприємства, допомагаючи йому адаптуватися до змін на ринку, підвищувати якість продукції та послуг, залучати та утримувати клієнтів, оптимізувати бізнес-процеси та створювати унікальні конкурентні переваги.

Шляхи оптимізації та вдосконалення інформаційної системи менеджменту підприємства включають аудит існуючої системи, визначення потреб бізнесу, вибір відповідних технологій, інтеграцію систем, автоматизацію процесів, навчання персоналу та постійне вдосконалення системи відповідно до потреб підприємства та ринкових умов. Розумне використання цих стратегій дозволяє підприємствам підтримувати конкурентоспроможність та досягати успіху в постійно змінному бізнес-середовищі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Денисенко М.П., Колос І. В. (2016) Інформаційне забезпечення ефективного управління підприємством. Економіка та держава. . № 7. С. 19–24.
2. Линьов К.О.(2016) Інформаційне забезпечення державного управління та державної служби: навчальний посібник. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 42 с.
3. Денисенко М.П., Голубєва Т.С., Колос І.В. (2009) Інформаційне забезпечення інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». № 647. С. 43–49.
4. Купалова Г.І. (2008) Теорія економічного аналізу: навчальний посібник. Київ, 639 с.
5. Ванькович Д.В. (2012) Удосконалення системи управління фінансовими ресурсами промислових підприємств. Фінанси України. № 7. С. 44–50.
6. Фатюха В..В. (2006) Інформаційна база прийняття управлінських рішень у фінансовому менеджменті. Економіка : Проблеми теорії та практики. Вип. 211, Ч. 2 С. 478–484.
7. Ротанов Г. Г (2013) Удосконалення інформаційного забезпечення промислового підприємства. Економічні науки. Вип 34, Ч 1. С. 61–64.
8. Чернявська І.В. (2018) Дослідження ефективності використання інформаційних ресурсів промислового підприємства. Економічний аналіз. № 2. С. 397–399.
9. Кір'янов О. Ф., Мороз М. М., Бойко Ю. О. (2015) Інформаційні технології на автомобільному транспорті : навч. посіб. Кременчук. нац. ун-т ім. М. Остроградського. Харків : Друкарня Мадрид, 270 с.
- 10.Кашканов А. А., Кужель В. П., Грисюк О. Г. (2010) Інформаційні комп'ютерні системи автомобільного транспорту : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 230 с.

11. Шершньова З. Є. (2004) Стратегічне управління : підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : КНЕУ, 699 с.
12. Матвієнко О. В. (2004) Основи інформаційного менеджменту. Київ : ЦУЛ, 128 с.
13. Августин Р. Р., Богач Ю. А. (2013) Управління інформаційними зв'язками : навчальний посібник. Тернопіль : ТНЕУ, 240 с.
14. Зось-Кіор М. В., Радочин Ю. Г. Управління інформаційними логістичними потоками на підприємстві. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. С. 247–250.
15. Інформаційні потоки та їх класифікація. URL: https://pidru4niki.com/68003/logistika/informatsiyni_potoki_klasifikatsiya
16. Інформаційні потоки: поняття, види та сутність. Яким чином можна керувати інформаційним потоком. URL: <https://playsguide.ru/uk/secrets/informacionnye-potoki-ponyatie-vidy-i-sushchnost-raspredelenie/>
17. Інформаційні потоки в організації. URL: <https://studfile.net/preview/5043453/page:3/>
18. Золотарьова І. О. (2008) .Автоматизація документообігу : навчальний посібник. Харків : Вид. ХНЕУ, 168 с.
19. Документообіг на підприємстві. URL: <https://a4.com.ua/dokumentoobig-na-pidpriemstvi/>
20. Алескерова Ю.В., (2019) Червань О.Г. Управління капіталом підприємства. Інфраструктура ринку. . Вип. 33. С. 265—271.
21. АТБ-Маркет. YouControl. URL: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/30487219/
22. Білик М.Д., Павловська О.В., Притуляк Н.М., Невмержицька Н.Ю. (2005) Фінансовий аналіз : навч. посіб. Київ : КНЕУ, . 592 с.
23. Блідченко Т.В., Боженьова І.М.. Фінансова стійкість, як необхідна складова ефективного функціонування підприємства, та резерви її підвищення. URL:

- http://www.rusnauka.com/8_NMIW_2014/Economics/10_16_1946.doc.htm
(дата звернення: 29.01.2022)
24. Ватченко О.Б., Шаранов Р.С. (2018) Використання моделей оцінки ймовірності банкрутства на підприємствах України. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. № 6 (17). С. 132-138
  25. Грабовецький, Б. Є. (2013) Економічний аналіз: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, . 85 с.
  26. Грабовецький, Б. Є. (2013) Економічний аналіз: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 85 с.
  27. Дмитрук В.О., Максимець Ю.В. (2020) Сутність категорії "капітал підприємства" відповідно до сучасних досліджень в цій сфері. Ефективна економіка. № 5. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7919> 9. Домбровська С.О. Стратегічні орієнтири управління структурою капіталу підприємства. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. 2018. № 4. С. 113—119.
  28. Дробот Я.В., Туча В.О. (2019) Оптимізація структури капіталу промислового підприємства як чинник його ефективного функціонування. Економічний простір. № 150. С. 55—60.
  29. Дубинська О. (2017) Методичний підхід до аналізу фінансової звітності вітчизняних підприємств. Молодий вчений. №4. С. 658–661.
  30. Дуброва Н.П., Лавиш К.О., Ткаченко І.В. (2017) Зміцнення фінансової стійкості підприємства шляхом підвищення прибутковості. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". № 2(2). С. 89-92.
  31. Baan Paul. (2013). Enterprise Information Management: When Information Becomes Inspiration. DOI: 10.1007/978-1-4614-5236-2.
  32. Baharuddin, K., Kassim, N. A., Nordin, S. K. & Buyong, S. Z. (2015). Understanding the halal concept and the importance of information on halal food business needed by potential malaysian entrepreneurs. International

- Journal of Academic Research in Business and Social Sciences, 5(2), 170-180.
33. Baharuddin Kasmarini. (2016). Business Information Needs of Small and Medium – Sized Enterprise Managers. International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences, 6. 151-160. DOI: 10.6007/IJARBSS/v6-i10/2343.
34. Yiping Wang (2023). Design and Implementation of Enterprise Financial Management Information System Based on Internet. ICIDC EAI DOI: 10.4108/eai.2-6-2023.2334663.
35. Marinko Skare, Mariadelas Mercedesde Obesso, Samuel Ribeiro-Navarrete (2023). Digital transformation and European small and medium enterprises (SMEs): A comparative study using digital economy and society index data, International Journal of Information Management, Volume 68, 102594, URL: <https://doi.org/10.1016/j.ijinfomgt.2022.102594>.
36. Sai Yuan, Ran Zhou, Mengna Li, Chengchao Lv (2023). Investigating the influence of digital technology application on employee compensation. Technological Forecasting and Social Change, Volume 195, 122787. URL: <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2023.122787>.
37. Мурашко І. (2022). Бухгалтерський та управлінський облік як основа інформаційного забезпечення управлінської діяльності. Економіка та суспільство, (41). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-48>.
38. Варенко В. М., Борисенко С.А. (2021) Інформаційні продукти, послуги, ринок : навч. посіб. Київ : Талком, 187 с.
39. О. С. Гринькевич (2022) Економічна аналітика в бізнесі : навч. посіб. Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Донец. нац. ун-т ім. Василя Стуса, ІТ-компанія та аналіт. он-лайн система. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 478 с.
40. Мейко О.В. (2020) Сутність інформаційно-аналітичної діяльності у прийнятті рішень щодо формування структур прикордонних підрозділів. Право та державне управління, №2. С. 176 – 180.